

لزوم همکاری رشته و حرفه حسابداری در ایران

مباحثی که در دوازدهمین همایش ملی حسابداری ارائه شد به روشنی نشان می‌دهد که جامعه حسابداری کشور تا چه حد نیازمند بحث و گفت‌وگو در مورد موضوعات علمی و حرفه‌ای حسابداری است.

هم‌اکنون براساس آخرین آمار منتشرشده حدود ۲۳۰ هزار دانشجوی حسابداری در مقاطع مختلف دانشگاهی از فوق‌دیپلم تا دکترا در کشور مشغول به تحصیل هستند، بنابراین حسابداری بیشترین شمار دانشجویان را در کشور دارد.

علت اقبال به رشته حسابداری در کشورمان چیست؟ ما در ایران، به عنوان یک اقتصاد در حال توسعه، با همه فرازونشیب‌هایی که از سر می‌گذرانیم، دائماً شاهد شکل‌گیری بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی جدید در کشور هستیم، موسسات نوپا پدید می‌آیند و موسسات دیرپا گسترش می‌یابند. این همه نیازمند مجموعه‌ای از نقل و انتقال‌ها و دادوستدهای مالی است و حسابداران هستند که وظیفه ثبت، طبقه‌بندی، تلخیص و گزارشگری مالی را برعهده دارند و حساب‌رسانان نیز نگهبانان سلامت مالی کشورند.

از همین رو، نیاز به دانش‌آموختگان و کارآزمودگان حسابداری و حسابرسی همواره در کشور احساس می‌شود.

امسال با عنوان حماسه اقتصادی و حماسه فرهنگی زینده شده است. تحقق حماسه اقتصادی نیازمند شفافیت است و شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی نیازمند فعالیت دوجندان ما اهالی حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور است.

هم‌اکنون در تشکیلات حسابداری و حسابرسی کشور شاهد مجموعه‌ای از نهادها و تشکلهای دولتی یا صنفی، غیرانتفاعی و مردم نهاد هستیم. از سویی سازمان حسابرسی به عنوان قدیمی‌ترین تشکل دولتی را داریم که مسوولیت تدوین استانداردهای حرفه‌ای را برعهده دارد. این سازمان ضمن اینکه نسل بزرگی از حساب‌رسانان حرفه‌ای کشور را تربیت کرده است وظیفه بزرگی بر دوش دارد.

در دنیایی که پیوسته در حال تغییر است، در اقتصادی که هر دم عملیات مالی در آن پیچیده‌تر می‌شود و نیازمند ضوابط جدیدی برای گزارشگری مالی است، در اقتصادی که ضرورت دارد به‌منظور شفافیت بیشتر عملیات مالی در آن بر الزامات گزارشگری افزوده شود و الزامات جدیدی از موسسات اقتصادی و نهادهای مالی خواسته شود، نیازمند تولید دائم استانداردها و ضابطه‌های جدید برای حسابداران و حساب‌رسانان هستیم از این رو سازمان حسابرسی به عنوان مرجع تدوین‌کننده استانداردها و وظیفه بسیار سنگینی بر دوش دارد.

از سوی دیگر، جامعه حسابداران رسمی کشور حضور دارد که متشکل از حساب‌رسانان حرفه‌ای ایران است. بخش مهمی از این حساب‌رسانان در قالب موسسات کوچک و بزرگ حرفه‌ای مشغول به کارند و

بخش دیگر نیز به عنوان شاغل انفرادی به امر خطیر حسابرسی مشغول‌اند.

هم‌اکنون، جامعه حسابداران رسمی کشور، به عنوان نهاد غیرانتفاعی و خودانتظام حرفه حسابرسی در ایران از سویی نیازمند نظارت و هدایت و از سوی دیگر نیازمند حمایت است. نظارت، حمایت و هدایت سه محوری است که برنامه‌های جامعه حسابداران رسمی ایران بر مبنای آن قرار دارد. منظور از حمایت از حسابداران رسمی تنها حمایت‌های محدود صنفی یا ایجاد برخی امکانات رفاهی برای آنان نیست. منظور از حمایت، رساندن صدای حسابداران رسمی به آحاد جامعه و رساندن صدای حرفه حسابداری به مراجع تصمیم‌گیری کشور است. ارتقای جایگاه حرفه‌ای حسابداران رسمی یعنی تلاش برای ارتقای سلامت اداری و این هم به نفع سلامت مالی کشور و هم به نفع جامعه حرفه‌ای حسابداری است. بنابراین در کنار اقدامات صنفی - رفاهی ما باید به‌طور پیوسته مجموعه‌ای از سیاست‌ها را برای شناساندن خدمات اطمینان‌بخشی که حسابداران رسمی انجام می‌دهند در سطح عمومی جامعه انجام دهیم. بدیهی است این امر نیازمند تعامل مستمر با مراجع تصمیم‌گیری یعنی دولت، مجلس و قوه قضائیه است. با توجه به توقعات استفاده‌کنندگان از خدمات جامعه حرفه‌ای، بخش عمومی و نهادهای نظارتی، کاهش ریسک محیطی فعالیت حسابداران رسمی ضروری است و شرط لازم آن تاکید بر استقلال حرفه‌ای حسابرسان است، باید همواره بر آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران تاکید کنیم، زیرا تنها رعایت این آیین است که دوام و بقای حرفه را در درازمدت امکان‌پذیر می‌سازد. منظور از هدایت حرفه‌ای، ارتقای سطح دانش حرفه‌ای حسابداران رسمی است. ارتقای سطح دانش تنها از طریق تعامل و همکاری مستمر با مراکز دانشگاهی و آموزشی حرفه‌ای می‌تواند امکان‌پذیر شود. ما باید فعالیت‌های آموزشی، اطلاع‌رسانی و انتشاراتی «جامعه» را هرچه گسترده‌تر کنیم تا حسابداران رسمی به صورت دائمی از فرآیند مستمر آموزش بهره‌مند شوند و از یک طرف بتوانند توقعات جامعه از خودشان را برآورده کنند و از طرف دیگر پاسخگوی افزایش انتظارات از آنان باشند.

این حوزه مهم‌ترین حوزه تعامل جامعه حسابداران رسمی کشور و دانشگاه‌ها است. ما اکنون، بیش از هر زمان دیگر بر امر آموزش و اطلاع‌رسانی تاکید داریم. برای موفقیت در این امر، نیاز داریم تعامل‌مان با جوامع حرفه‌ای بین‌المللی را گسترش دهیم. اکنون در عصر جهانی‌شدن صحبت از همگرایی استانداردهای حسابداری و حسابرسی در سطح جهان است.

آگاهی از الزامات این همگرایی نیازمند ارتباط با جوامع حرفه‌ای بین‌المللی است و در این زمینه نیز دانشگاهیان بیشترین کمک و همراهی را می‌توانند با جامعه حسابداران رسمی کشور داشته باشند. مشاهده تشکیلات حرفه حسابداری و در حقیقت تشکیلات نگهبان سلامت مالی کشور نشان‌دهنده یک چهارضلعی است.

دربارہ دو ضلع آن یعنی سازمان حسابرسی به عنوان نهاد تدوین‌کننده استانداردهای حسابداری و جامعه حسابداران رسمی ایران یعنی نهاد ناظر بر کیفیت کار حسابرسی در کشور توضیح داده شد. دو ضلع دیگر و تکمیل‌کننده این دو نهاد از سویی تشکلهای غیرانتفاعی و تأثیرگذاری مانند انجمن حسابداران خبره ایران، انجمن حسابداری ایران، انجمن مدیران مالی کشور و از همه تازه‌تر انجمن نوین‌یاد

حسابرسان داخلی ایران است. این انجمن‌ها وظیفه سنگینی در پیش دارند.

ترویج سلامت مالی، اطلاع‌رسانی، آموزش و پرورش حرفه‌ای و تاثیرگذاری بر فضای اقتصادی کشور برعهده این تشکله‌ها است. اما باید به دانشگاه به عنوان مهم‌ترین و تاثیرگذارترین نهاد نیز اشاره کنم: دانشگاه بستر زایش و رشد دانش حسابداری و حسابرسی در ایران است. ما، به عنوان حساب‌رسان حرفه‌ای باید به آموزه‌های دانشگاهی مان وفادار باشیم و از استادان مان در دانشگاه‌ها انتظار داریم دانشجویانی تعلیم و پرورش دهند که قادر باشند وظیفه خطیر نگرانی از سلامت مالی کشور را در آینده برعهده داشته باشند.

ما به عنوان جامعه حسابداران رسمی کشور آماده همکاری با استادان و همکارانمان در دانشگاه‌ها برای ارتقای حرفه حسابرسی و برای ارتقای شفافیت مالی در کشورمان هستیم.